

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Konservativ

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Konservativ", i Blicher, Steen Steensen: *Udvalgte værker*, Gyldendal, 1982-83, s. 325. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-blich07-shoot-workid88965.pdf> (tilgået 19. juni 2021)

Anvendt udgave: Udvalgte værker

Conservativ

⌘ Conservativ! - Det er et nuomtider meget brugt og meget brugeligt Ord. Jeg har anstillet nogle etymologiske og ethnologiske Undersøgelser over dette mærkværdige Ord, og Resultatet af disse skal jeg nu velvilligen meddele Jer.

⌘ Conservativ er for det første et Adjectiv, et Tillægsord, som man hænger ved et Substantiv, (ligesom man hænger en Orden paa en Mand; og den hjælper til at conservere ham) men efter Grammatiken maa Adjectiv altid rette sig efter Substantiv i genero, numero og casu. - Jeg beder om Forladelse, fordi jeg taler paa latinsk; men det er ogsaa noget conservativt fra min Skolegang af. - Det betyder da saa meget som: at Konen skal rette sig efter Manden, at Mængden - som en lydige Kone - skal rette sig efter dem, der allene har at befale, ja det endogsaa i alle Fald og Endefald.

⌘ Conservativ kommer ellers af conservare €: at bevare, gemme, passe paa det man har, putte det tilside, holde det under Laas og Lukke, og gemme Nøglen saavel, at - Konen ikke kan faae Fingre paa den.

⌘ Conservere har ellers - især i det engelske - faaet en dybere Betydning: Conserve hedder nemlig ogsaa: at sylte - at nedsylte. Og denne Huusholdningsproces foregaaer paa to Veie: den søde og den sure: Man kan sylte med Sukker, og man kan sylte med Æddike. Begge Metoder har dog noget misligt ved sig: det Sure vil gjerne blive skimlet, dovent; og det Søde tidlig eller sildig gaae i Gjæring - det Sidste kan endogsaa sprænge Munken. Den tredie Conservations Vei er den - salte. Det forstaaer sig: hvad der er saltet, smager ikke fuldt saa godt som hvad der er syltet; men saa holder det sig ogsaa længere - at sige: naar Saltet er reent og uforfalsket, og de, der forestaae Saltningen, ere dygtige og retskafne Folk; thi dersom Saltet er fordærvet, hvormed skal der da saltes?

326

⌘ Nu er det ogsaa af stor Vigtighed, at faae godt Salt. Der har vi nu det tydske Salt, og der er det spanske Salt. Det første er for svagt, og det andet for skarpt. Jeg for min Deel vilde hellere gjøre Brug af norsk Salt; Jeg troer virkelig det conserverer bedre. Men skulle vi kunne finde noget hos os selv - lad os lede efter det - saa lad os bruge det til at conservere den gamle nordiske Sehrimner - I veed nok: de gamle Guders og Einheriers Livret. - Væk med det Søde! og væk med det Sure! Jeg holder mig til det Salte. - Er der Nogen af min Smag?

⌘ For et ægte gammelt dansk Saltmadsfad - Hurra!

327